

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH,
HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims.

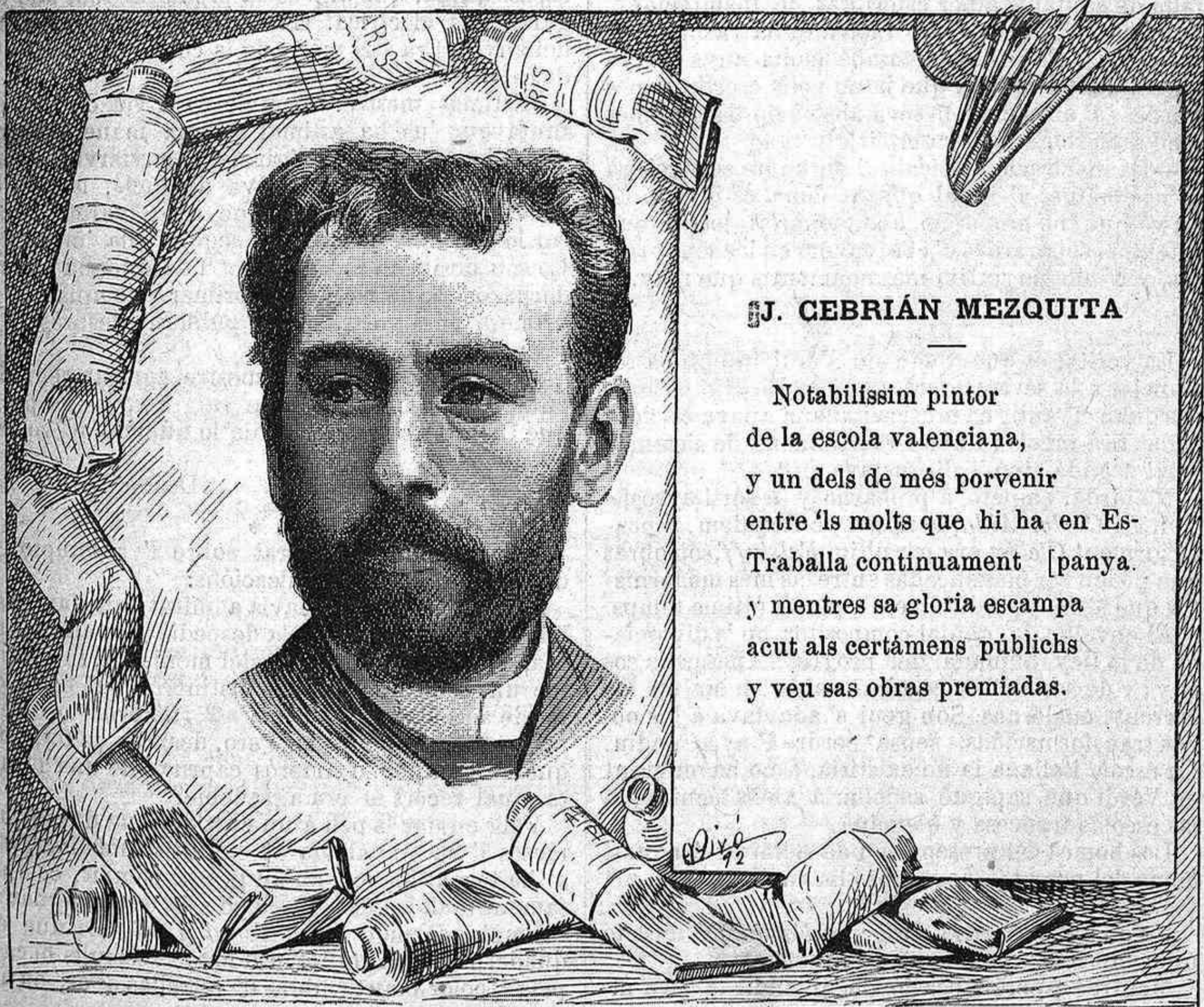
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT

J. CEBRIÁN MEZQUITA

Notabilíssim pintor
de la escola valenciana,
y un dels de més porvenir
entre 'ls molts que hi ha en Es-
Traballa continuament [panya.
y mentres sa gloria escampa
acut als certámens públichs
y veu sas obras premiadas.

CRÓNICA

UN JOVE OCTOGENARI

Admira y assombra la frescura de imaginació del mestre Verdi, que á sos 81 anys d' edat acaba de donar á la escena la primera òpera còmica que figura en son extens repertori.

Quan los demés mortals, á una edat tan avançada rapapiejan y gemegan si es que fan malvas, lo mestre Verdi escriu música alegre per primera volta en sa vida.

Y en la música qu' escriu no s' hi sent lo pés de sos 81 anys, que lo qu' es á n' ell, en realitat, molt poch li pesan, ni 'l cansanci, ni 'l decaiment, ni la postració, ni cap de aqueixas moleltias que constitueixen lo trist corteig de la vellesa.

Sembla que 'l séu nom hagi influhit en la séva personalitat.

En Verdi serà sempre *vert*: en Verdi conservarà la verdor de una primavera eterna.

*
**

Falstaff es lo titul de l' última òpera que ha escrit, la qual acaba de ser estrenada en lo gran teatro de la Scala de Milán, ab un éxit extraordinari.

L' argument de *Falstaff* está basat en una comedia de Shakespeare, lo gran geni del teatro inglés, més que del teatro inglés, del teatro universal. Arrigo Boito li ha escrit lo llibre. En Boito es un jove vell, aixís com en Verdi es un vell jove.

¿Cóm s' explica sino que Arrigo Boito, poeta y músich, després del éxit alcançat ab la séva òpera *Mefistófele*, no haja tornat á donar cap més producció á la escena lírica? Ell diu que no troba cantants á propòsit per interpretar la música que té pensada.... ¡Bona excusa!.... ¿Deixa d' escriure per falta de cantants ó per esterilitat de inspiració?....

En cambi, en Verdi no vacila, ni ha vacilat may en sa vida. Per més que també molts anys enrera anés dihent á tothom que ja no volia escriure més música, l' anunci de la séva abstenció li sigué més fàcil de ferlo, que de complir-lo.

—La inspiració musical—li digué un séu colega —'ns domina, al igual que la dona estimada. Es en vá que 'ns proposém abandonar-la: lo dia que intentém separarnos d' ella, cayém en los séus braços, y d' ells ne sortím més enamorats que may.

*
**

La veritat es que quan en Verdi intentava renunciar á la séva carrera gloriosa de compositor, era quan l' antiga música italiana anava de venduda. Era precis cambiar radicalment de sistema, y tal vegada aixó 'l disgustava.

No tardá, empero, á probarho y 'n sorti ayrosísim. *D. Carlo*, *Aida*, la missa de *Requiem*, y posteriorment *Otelo* y ara per últim *Falstaff*, son obras que poden ser classificadas entre las més modernistas que s' han produhit en aquests últims temps.

Al envellir, lo genial compositor no 's divorciava de la lley humana del progrés. Apesar de sos anys y de sas vellas costúms sabia nadar en las corrents modernas. Son geni s' adaptava á las noves transformacions, sense perdre l' ayre nadiu. La escola italiana ja no existiria, á no haver sigut en Verdi que sapigué sadollar-la ab la técnica de las escolas francesa y alemana.

Los homes del present han de admirar á aquest home del passat, que sempre ha anat *avant* en art y en tot.

No en vá ha sigut l' autor de *Falstaff* á més de un compositor genial un gran patriota.

Mentres esperém ocasió de aplaudir la séva úl-

tima òpera, unim lo nostre humil aplauso á l' aclamació calurosa que tributa avuy lo mon musical al *vecchio leone*.

LA ENQUADERNACIÓ DE UN LLIBRE

Flammarión, l' autor aficionat á passejarse per los espays siderals, vagant d' estrella en estrella, quals obras, plenas de fantasia, contan tants lectors entusiastas, vá ser objecte, temps enrera, de una extraordinaria aventura.

Hi havia á Fransa una comtesa extranjera, jove, malalta, somiadora y romántica, que sentia pels llibres de 'n Flammarión una gran admiració.

La tal dama doná entenent al séu editor responsable de invitar al sabi escriptor á anar á passar uns quants dias d' estiu en son castell del Jura. Lo galán marit extengué la invitació, y al castell féu cap l' insigne escriptor.

Vintivuyt anys tenia la comtesa y era delicada y hermosa. Victima de una tisis, creya en la pluralitat dels mons y parlava de son próxim fi ab dolsa filosofia: en las nits serenas res li era més grat que passejarse ab la imaginació per las estrellas.

Un dia va dir á n' en Flammarión:

—Més tart vos faré un present, que vos no podréu negarvos á aceptar sens ferme ofensa.

S' acabá la temporada d' istiu: Flammarión se 'n torná á casa séva y acabá per olvidar la promesa misteriosa que li havia fet aquella dona neurótica, quan un dia rebé un paquet acompanyat de una carta endolada. La senyora de 'n Flammarión forollá 'l paquet plena de curiositat, y apenas tocá son contingut retirá las mans ab repugnancia.

Al arribar l' escriptor s' enterá del contingut del paquet. Aquest contenia un tros de pell blanca, espessa, fina, que al tocarla produhia com una esgarrifansa eléctrica. La carta donava explicació del envio. Era del metje de la comtesa del Jura y deya aixís:

«Estimat mestre: Cumpleixo 'l vot de una difunta que 'us ha estimat de una manera extranya. Jurament va exigir-me d' enviarvos, desde l' endemá mateix de la séva defunció, la pell de sas hermosas espatllas que tant vareu admirar lo dia de la despedida, segóms ella 'm digué. Lo séu desitj no es altre que 'l de que feu enquadrar ab aqueixa pell lo primer exemplar de la primera obra vostra que 's publiqui després de la séva mort.

» Vos trasmeto, admirat mestre, aquesta reliquia, cumplint lo jurament que vaig fer, y 'us prego que 'us dignéu contarme en lo número de vostres entusiastas.

»Doctor V.»

*
**

Flammarión, interrogat sobre l' assumpto, va donar las següents explicacions:

—«En efecte, molt havia admirat aquellas espatllas superbas, lo dia de la despedida, y allá las tenia, per fi, sobre la taula del menjador, inspirant-me uns sentiments molts distints. ¿Qué havia de fer de aquell regalo inesperat? ¿Retornarlo? Tentat me sentia de ferho. Pero, després de tot, ¿per qué no cumplir lo amorós capritxo de una difunta, qual recort m' era agradable?»

Vaig enviar la pell á un curtidor que durant tres mesos l' ha treballada ab exquisit cuidado, y ara s' ha tornat blanca, ab un grá espléndit, completament inalterable. Ab ella he fet enquadrar un exemplar de mon llibre *Terra y cel*. Es una enquadració magnífica. En lo tall dels fulls hi campeja 'l color blau sembrat d' estrellas d' or, en me-

LOS AGABELLADORS DE LA CARN

—¿Juréu resistí?— ¡Ho jurém!
 —¡Donchs endavant, y á lluytá!
 Si sou homes, seguirem
tallant lo bacallá.

moria de las nits estrelladas que vaig passar ab la comtesa en lo castell del Jura. Sobre 'l llom hi he fet gravar ademés en lletres d' or: *Recort de una difunta.*

Es de creure, en bona doctrina espiritista, que l' ànima de la enamorada comtesa estarà esperant l' arribada de son admirat astrónomo.

De fixo que ara com ara se trobarà vagant per la constelació de la *Osa mayor*.

P. DEL O.

A UN AMICH CASAT DE POCH

SONET

Pensatiu ton estat á fe que 'm posa
 pro al veure que felis ton cor respira,
 ma pensa ara un moment mon cap regira
 y un cambi radical fer me proposa.

Cansat de bacanals y d' altra cosa
 que corca lo cervell, mon seny sols mira
 que 'm torno fa un quant temps un xich de fira
 y 'm falta lo cuydado de una esposa.

Donchs tu que del casat las ditxas probas,

d' aquí deu ó vint anys donamen novas;
que si 'l viure ditzós es tan possible,
y 's passa sense penas bona vida,
y 'l bén está' y la pau es infalible,
veurás com m' entrabanco... desseguida.

J. ALAMALIV.

INSTITUCIONS NOVAS

Desde dimecres tením á Espanya un personatge més.

Lo mistayre.

Gracias al estancament de las cerillas, lo mistayre es avuy una persona oficial, una especie de general ó brigadier... pero al menos paga.

Ja no 'l veurém com avants per aquests mons de Déu ab lo caixonet plé de capsas, oferint modestament la séva mercancia ab lo tradicional:

—¿Vol mistos?

Ara té 'l dret de donarse importancia y ferse pregar una mica. Qui necessiti mistos, que s' hi acosti y li preguntí ab molts modos:

—¿Vol véndrem una capsas de cerillas?

¿Cóm cambian los temps!

Antes la professió de mistayre, com la d' herbolari, com la de regidor, era un ofici abandonat y desacreditadíssim.

Tothom podia posars'hi, sense la menor intervenció del govern ni siquiera del arcalde de barri.

Lo desesperat que no sabia ab qué camparse la vida, cansat de probar y mirar per tots cantóns, tirava 'ls séus càlculs y adoptava la resolució suprema.

Agafava un caixonet de qualsevol procedencia, hi lligava un cordill per penjársel al coll, anava al magatzem á comprar unas quantas dotzenas de capsas, y situarse ab tota la formalitat del món en la primera cantonada que se li presentava, deya entre sí:

—Ja estich establert: ja soch mistayre.

Y buscant en lo fons de la séva gorja lo xorro de veu que 's necessita per fer dignament lo debut, exclamava ab ayre de comerciant que inaugura la casa:

—¡¡¡Mistos!!!

La professió de mistayre, libre y del domini públich, era llavors lo *refugium peccatorum* y 'l *consolatrix afflictorum* de tots los vensuts en la lluyta de la vida ... y hasta d' alguns que, sense esperar que 'ls vecessin, se consideravan ab poch humor ó ab pocas forsas per lluytar.

Magre y poch locratiu, l' ofici de mistayre venía á ser, no obstant, l' àncora de salvació dels náufrachs de la sort.

¡No n' hi havia poca de gent amparada á la sombra protectora del pabelló de las capsas de cerillas!

Lo soldat inútil que al finalisar lo servey se trobava abandonat pel govern, sense quartos, sense cama y sense ofici.

Lo vellet que, impossibilitat de treballar, no tenia empenyos per entrar á las Hermanitas ni al Hospici.

La viuda faltada de protecció y sobrada d' anys.

Lo pobret orfe, llensat al mitj del carrer com un trasto inútil...

Tots demanavan ajuda als mistos y si no 'n vivian, ne treyan lo suficient per nó morir-se de gana.

Avuy la decoració ha cambiat.

En virtud de las combinacions del progrés y del

perfeccionament de la máquina social, lo mistayre, pallasso de circo plantat al mitj de l' arena, ha pres embrandida, ha corregut pel trampolí... y en un moment, d' un salt s' ha elevat á las regións superiors.

Avuy lo mistayre es un funcionari públich, un delegat del govern, una persona de major ó menor categoria... segóns las capsas que vengui.

¡Quántas y quántas influencias deuen haverse de remoure pera obtenir avuy lo cárrech d' expendedor de cerillas!...

No sé exactament los trámits; pero som á Espanya y me 'ls imagino,

Primer l' aspirant deu haver de presentar una sollicitud en paper sellat del car.

Aquesta sollicitud deu haver d' anar acompanyada de:

La fe de batisme.

La llicencia absoluta.

Un certificat de bona conducta firmat pel rector de la parroquia ó per algun individuo de la *Societat de pares de familia*.

Un document probant qu' está vacunat.

Y un altre que acrediti que ha depositat en lo Banch tantas ó quantas mils pessetas.

Tot aixó deu anar á Madrid... si no 's pert pél camí.

En sent allá, la sollicitud deu passar á informe d' un parell de ministres ó del Consell de Estat.

Y després de varios dictámens, providencias y resolucions contradictorias, al cap de sis ó set mesos, la *Gaceta* deu publicar un decret ó real ordre ó lo que siga, *nombrant mistayre ab títul y diploma*, á don Fulano de Tal.

Jo no sé si aquesta radical transformació del autich mistayre es perjudicial ó beneficosa; lo que m' atreveixo á assegurar es que ab aquests cambis é innovacions, la vida de ciutat va perdent lo séu caràcter.

Ahir desaparegué 'l llimpia-botas ambulat, escombrat per aquesta inundació de *salóns* ahont se xarola 'l calsat sobre velluts y entre sedas y plantas del trópich.

Demá s' eclipsará 'l típich mistayre, ofegat pél monopoli de las cerillas que converteix la classe en institució y que probablement donará lloch á l' obertura de grans establiments, plens de miralls y otomanas de *peluche*, ahont sols s' hi vendrán mistos de cartró y capsas de pet y sense pet.

¡Qué hi farém!... La civilisació s' ho porta... y ademés lo govern necessita quartos.

Fins ara 'l venedor ambulat de mistos era l' últim ser en la escala social.

D' avuy endavant, quan se parli d' algún dels nous venedors, haurém de treurens lo sombrero ab cert respecte, dihent al mateix temps:

—¡Es un mistayre!...

A. MARCH.

A TU

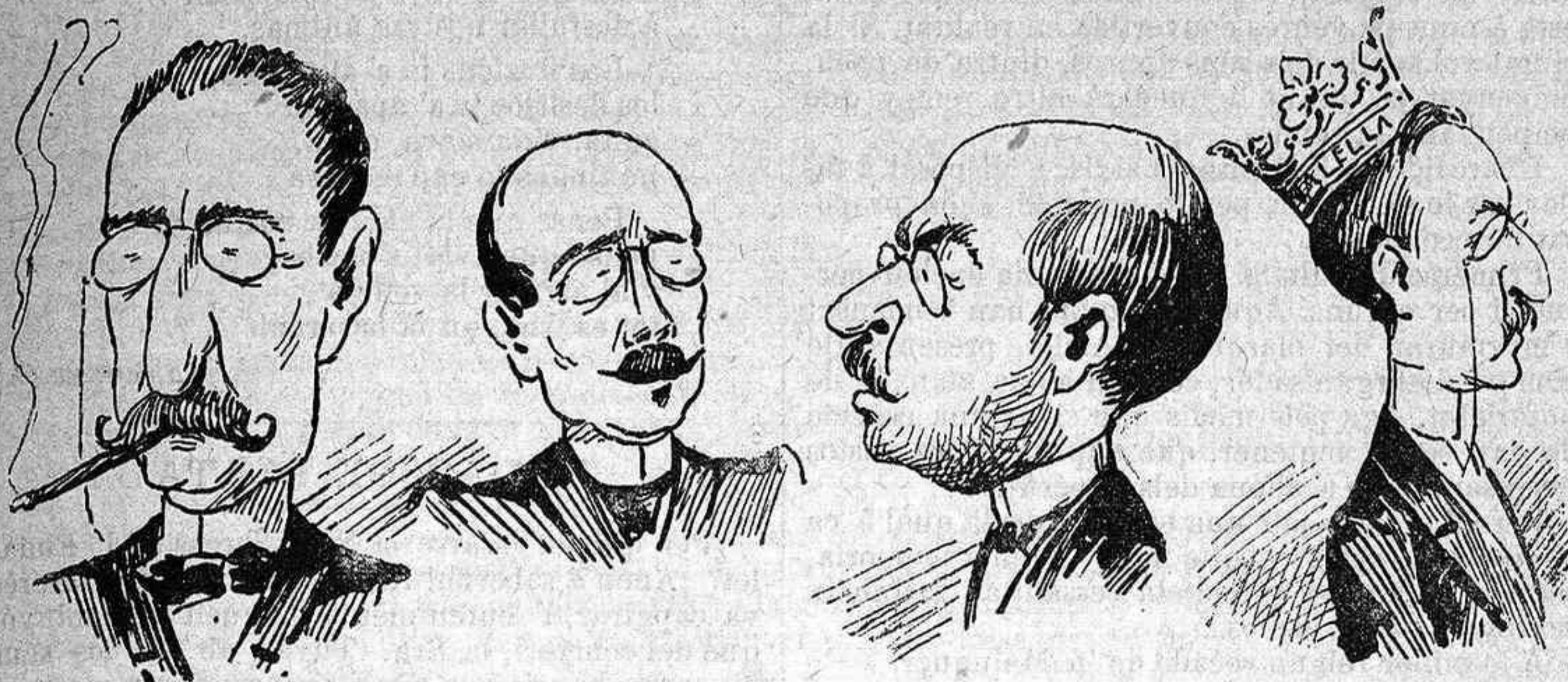
Jamay la passió amorosa
vull que senti, Lola hermosa,
pera mi, ton tendre cor;
puig si 't possessis gelosa
potsé 't seria la mort.

Mes quan penso que 't seria
tan fácil, hermosa mia,
darme ton cor amorós,
exclamo foll de alegría:

—Si m' aymessis... ¡qué ditzós!

C. DE CATALUNYA.

CURTS DE VISTA

Quatre arcaldes de carrera,
y tots veuhen malament.
¡Y tants ulls que 's necessitan
dintre del Ajuntament!

BEN FET

¿No se 'n reyan del marqués d'Alella? ¿No deyan, al pendre possessió de la vara, que seria un arcalde de pa sucata ab oli, més apropiat per escriure *códichs* de bona criansa, onb per administrar una capital de la importancia de Barcelona?

Pues ara acaba de demostrar que si
bajo una mala capa se encubre un buen bedor,

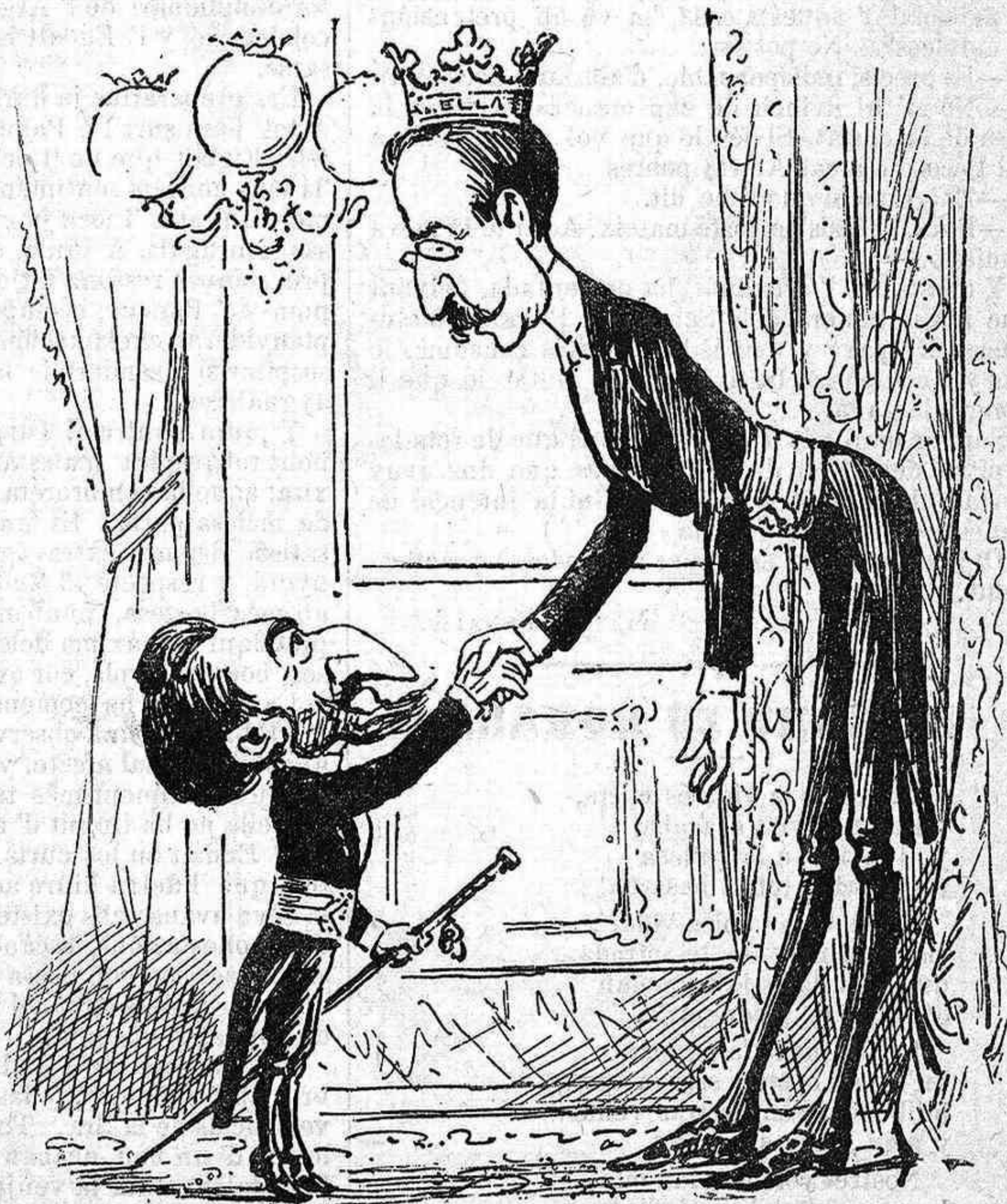
sota una corona de marqués, encara que 'n siga de quatre dias, s'hi pot aixuplugar un home com cal y de voluntat ferma.

Lo marqués d'Alella, arcalde primer d'aquesta ciutat, ha presentat la dimissió del càrrech.

¿Fonaments? Una pila; pero un especialment, que pesa més que tots.

A la caixa comunal no hi ha un céntim. Després de la neteja feta en ella pel últim ajuntament de *suspejos y apercebuts*, l'arcalde s'ha trobat ab que la ciutat té molts deutes, molts descuberts, molts compromisos.... y molts pochos recursos pera cubrirlos.

RECORTS DEL BALL DEL MARQUÉS

— Bien venido, Rufarito.
— Salud, insigne marqués.
— ¿Ha visto qué concurrencia?
— ¡Ay!... Aun no he visto *res*.

La idea qu' en Gumá apunta, bromejant, en *La llanterna màgica*, sobre la camisa de Barcelona, està a punt pe véures convertida en realitat. Si la ciutat vol surtir dels séus apuros, dintre de poch, empenyat ja tot, no li quedarà altre remey que empenyarse la camisa.

L' arcalde ho ha comprés aixís, y disposat á tallar per lo sá, es dir, per lo práctic, s' ha proposat fer economias.

Primeras dificultats. Tota economia enclou perjudici per algúns. Aquests *algúns* han comensat á murmurar del marqués d' Alella, presentantlo com un desorganizador; com un home atanyós de notorietat, siga pels medis que siga: una especie de cap sense centener, que suprimeix los gastos necessaris y no s' adona dels supérfluos

Pero l' arcalde, ab una energia de la qual á ca la ciutat ja feya anys que no se 'n tenia memoria, segueix endavant, y decreta cessantias, reduheix serveys y limita gastos...

A lo millor reb un recado de 'n Maluquer.

— «Es necessari, senyor arcalde, que coluqui immediatament en las oficinas municipals á Fulano y á Mengano. Hi ha en las filas del partit una multitud de pretendents que no tenen de qué menjar, y convé obrirlos de bat á bat lo rebost de la casa gran.»

Contestació del marqués d' Alella:

— Ara li fan lo mànech. ¿Precisament en los moments en que 'm dedico á expurgar y entreclarir lo personal d' aquesta casa, 'm vé ab pretensions d' empleos?... No pot ser.

— Es precis, indispensable, d' absoluta necessitat.

— No m' hi avinch de cap manera. Aixó es la casa de la ciutat. Si fés lo que vol vosté, seria á cal Beco... ó á cal Afarta pobres...

— Exigeixo lo que li he dit.

— Pues... fassis'ho vosté mateix. Aquí té la meva dimissió.—

Y en efecte, l' arcalde l' ha presentada, deixant que l' ajuntament dels Schwartz, Poggios, Maluquers, Despaxs y demás héroes dels consúms, lo gas y 'l centenari, fassi á casa la ciutat lo que li dongui la gana.

Senyor marqués d' Alella: consti que de tots los capítuls del códich de bona criansa que fins avuy porta publicats, cap té 'l mérit ni la intenció de aquest contundent epflech.

D' aixó se 'n diu ensenyar de modos.... prácticament.

MATÍAS BONAFÉ.

¡ENCARE ES HORA!...

Mira que la vida es curta,
mira que aviat s' acaba,
y al arribá' á la vellesa
tot es trist, tot fá basarda!

Acóstat, ma dolsa vida,
clava en mos ulls ta mirada,
que mos llabis ja tremolan
d' afany de petonejarte.

La joventut falaguera
qu' es de nostres sers la sava,
bull encare en nostras venas
y pera gosar s' afanya.

Nostres cossos, vida mía,
la copa del plaher s' allargan,
copa que, de boca en boca,
la Humanitat va passantse.

Ara 'l torn ens toca, cuita,

mira que lo temps s' acaba,
mira que 'ls anys ja comensan
á desfullar nostras ánimas.

Las ilusions ja s' allunyan,
los desitjos ja s' apagan;
cuita, vida meva, cuita,
no tingas ja cap recansa.

Pensa que la vida es curta,
pensa que aviat s' acaba,
y al arribar la vellesa
tot es trist, tot fá basarda!

A. LLIMONER.

BODAS DE PLATA

¿Per qué va casarse la Sra. Tuyas ab l' Eudalt? ¡Anéu á saberho! Ab seguretat que l' interés va capgirar l' enteniment d' aquell bon minyó, que del contrari, la Sra. Tuyas, ab tots los séus diners no hauria pas arreplegat un según marit ni per remey. Pero ¡fan fer tantas cosas els diners!

Que no son pas gota felissos, bèn bé 'ls vehíns ho saben. Ell es sufert perque las unsas l' han amordassat, pero ella 'l martirissa á cada pás ab impertinencias. Ara se li ha ficat al cervell á la senyora Tuyas la ceba de celebrar las bodas de plata. Fará luego vinticinch anys que 's casá ab son oncle, D. Pancho, comerciant de pells de bou, que torná milionari de l' Argentina. Ella té 'l gust de celebrarho, y l' Eudalt ha de plegar velas y arronsarse.

Los preparatius ja duran fa més de dos mesos. A tot' hora surt D. Pancho á lo conversa, y l' infelís Eudalt que no 'l coneixia ni de vista, contra 'ls séus honrats sentiments, comensa á aburrir al mort qu' atia 'l foch ja existent de las desavinencias conjugals. A taula, al llit, al dematí, al vespre, sempre ressona fatídicamente per las orelas lo nom de Pancho, acompanyat d' una currúa de planyideras exclamacions y fondos sospirs que fan sospitar si 'l senderi de la Sra. Tuyas acabarà per aygualirse.

Y ¡quin contrast! Dins mateix d' aquella casa hont tot respira malestar y neguit, hi ha la Conxita, aquella cambrereta aixerida, de dols mirar y de melosa parla. Es una xicota que no té preu, satisfá 'ls més extravagants capritjos de la senyora, y respecte al Eudalt, no será may servit ni ab més llestesa, ni ab més esmero. Sembla que practiqui la máxima dels servents fidels y carinyosos; boca que vols, cor que desitjas.

La Conxita ha comensat per atraure l' atenció del Eudalt, d' una observació cotidiana n' ha vingut un especial afecte, y ara sent ja per la Conxita un sentiment més tendre, més delicat. ¿Per qué ella no ha tingut d' esser la méva dona? barri na l' Eudalt en los curts ratos de filosofia doméstica que 'l deixa lliure aquella muller que tortura la séva avans felis existencia ab un ruixat etern d' amonestacions, escándols, llágrimas y amenasas. Y per son cap passa fulgurant l' idea del crim, qu' aparta desseguit del magí una onada violenta de bondat y llástima.

Pero la copa de l' indignació, sino fa curull sobrix ab freqüencia, y las continuas y pesadas advertencias de la Sra. Tuyas, capassas de migrar lo cor d' un bou, acaban per tenir son resultat. Ja l' Eudalt rumia la venjansa y busca, com aucell de gabia caparrejant péls ferros, si troba una surtida capás de donarli la ditxa, lluny d' aquella inquisició á que perpétuament viu condemnat.

Mentres arriba 'l dia de las bodas de plata, l'

Eudalet se mostra ab la séva mitja taronja més afectuós que de costum. A un' altra que la senyora Tuyas, la sospita li hauria obert los ulls. A n' ella aquelles extemporáneas magarrufas causáren-li un efecte descomunal. Com si li injectessin nova vida, las arrugas de son rostre dessaborit y encarcarat se desplegaren, arquejá las cellas y obrí la boca pera donar lloch á ridículas y mefistofélicas riallas de felicitat.

Quan la senyora reya causava feresa mirarli la cara. Pero l' Eudalet, jugant lo tot pèl tot, logrà en una d' aquelles heróicas ocasións enterarse del lloch hont guardava la clau de la séva fortuna.

Vingué 'l día solemne de la commemoració del antich casori. Lo plan de la Sra. Tuyas era assistir dejornet á una missa de difunts, portar luego al cementiri una corona d' elegantíssima confecció y celebrar un ápat funerari de primera classe. Com á comparsas en l' execució d' aqueix programa, contava ab tres nebots, contertuliáns perennes de la tia Tuyas, á qui enllepolian en espera d' algúns mils duros, que preveyan segurs pèl día de la seva mort. Los tres nebots acceptaren donchs los convits y es inútil dir que no feren falta á l' hora senyalada. Mes, ab gran sorpresa d' ells, l' Eudalt, que devia acompanyar á la viuda durant totas las tristas ceremonias, no comparegué á l' iglesia, y sols la Sra. Tuyas, endolada de cap á peus, se personava en lo lloch previament designat y ab bona estona de retrás.

La causa era ben senzilla. L' Eudalt s' oposá á última hora á seguir á la seva dona. Reganys, prechs, amenassas, insults, res hi valgué La voluntat ferma y decidida d' ell no 's vinclá davant l' huracá desfet de malas paraulas y desvergonyiments. Tirés pèl cap que volgués ell no la seguia, perque creya fer un paper ridícul. Y d'aquí ningú 'l feya recular.

Rabiosa, ferida en sa passió dominant, l' orgull, la tia Tuyas cumplimentá 'ls acorts presos, acompanyada dels seus tres nebots y de las respectivas familias.

A l' hora de dinar, la taula parada en lo magnífich menjador de casa la viuda presentava un sever aspecte.

L' ápat estava á punt y 'ls convidats comensaren á pendre assiento. Pró un xisclé esgarrifós feu seguir á tots lo camí de l' arcoba de la senyora Tuyas, que revocantse per terra era víctima d' unas convulsions terribles.

Prop seu un paper mosegat per la rabia deya:

«Apreciable Tuyas: Mentres tú celebrerás las bodas de plata, jo penso fer las mevas d' or.

»He recobrat la llibertat

que tant ansiava y que á ton costat havia perdut. La paciència té'ls seus límits; avans de fer una desgracia val més que tots dos siguem felissos.

»En pago dels meus sacrificis y de la prudencia y templansa que m' has derrotat, me reservo una part de ton capital, la suficient per no morir-me de gana en lo llarch viatge qu' emprenc.

»Te desitja mil felicitats ton espós

»Eudalt.

»P. D. Recados de la Conxita, que m' acompanya fins á la fi del món.»

XAVIER ALEMANY.

Esposició Russinyol-Casas-Clarassó

Vagin á ca 'n Parés avants del diumenje, si no hi han anat encare. Los artistas Russinyol y Casas hi exposan la cullita de aquest any, y en ella hi ha molt que veure, molt que admirar.

Ja no 's tracta de notas aisladas, bosqueigs y croquis: la majoria de las obras exposadas son

¡ECCE-CARNESTOLTAS!

Copia y resúmen del Carnaval.
(Fotografía del natural).

quadros complerts, acabadíssimas mostres brillants del camí que ab pás segur recorren los dos iniciadors del modernisme en la pintura catalana.

Seguint tots dos la mateixa tendència, pagant tribut a la mateixa escola, com se diferencian l' un y l' altre en la manera de sentir y de interpretar!

Russinyol es sempre poeta. Plé de sentiment apareix lo retrato de son amic Canudas, mort, víctima de la tisis, en la flor de sos anys: inundats de poesia son los seus patis de Sitjes, las sévas vistas del Vinyet, los seus carrers de aquella pintoresca població. Un pati blau, ben entonat y radiant de llum, deixa blau a qualsevol: dos retratos sobre fondo blanch son una maravella d'entonació. La poesia del pintor no es rebuscada. Se desprén sense esforços, com un perfum misteriós de la interpretació sentida y sincera del natural. En aquestas obras se veu fins ahont pot arribar la técnica de la nova escola, enemiga del amanerament, variadíssima com la mateixa naturalesa que pren per únic modelo.

En Ramón Casas es un mestre, que allá hont posa l'ull posa la pinzellada. Es impossible aceptar ab més justesa, tant en lo dibuix com en lo colorit y en la llum. Un se queda pasmat davant de aquella seguretat y de aquella aparent senzillés. Dels deu quadros qu' exposa, n' hi ha a lo menos quatre de magistrals. La dona del *cabaret* plena d'expressió y de vigor; l' *interior al ayre lliure*, qu' es un modelo de entonació y de llum vibrant: l' interior ab la estufa encesa, una de las millors notas qu' han vist en pintura; la dona del balancí, per últim, qu' es la mateixa veritat sorpresa en un moment felicíssim.

Aquells qu' en las exposicions anteriors se feyan los desdenyosos, no entenen l' alcans del art acomodat a la manera moderna, avuy s' haurán pogut convenir de la saniosa influencia que l' observació fidel del natural ha d' exercir en la pintura. ¡Qué mal parat queda l' rutinariisme de ahir!...

Un aplauso a Clarassó per son ángel destinat a un sepulcre del Cementiri nou. Es una obra vigorosa, concebuda ab grandiositat y executada ab verdadera maestría.

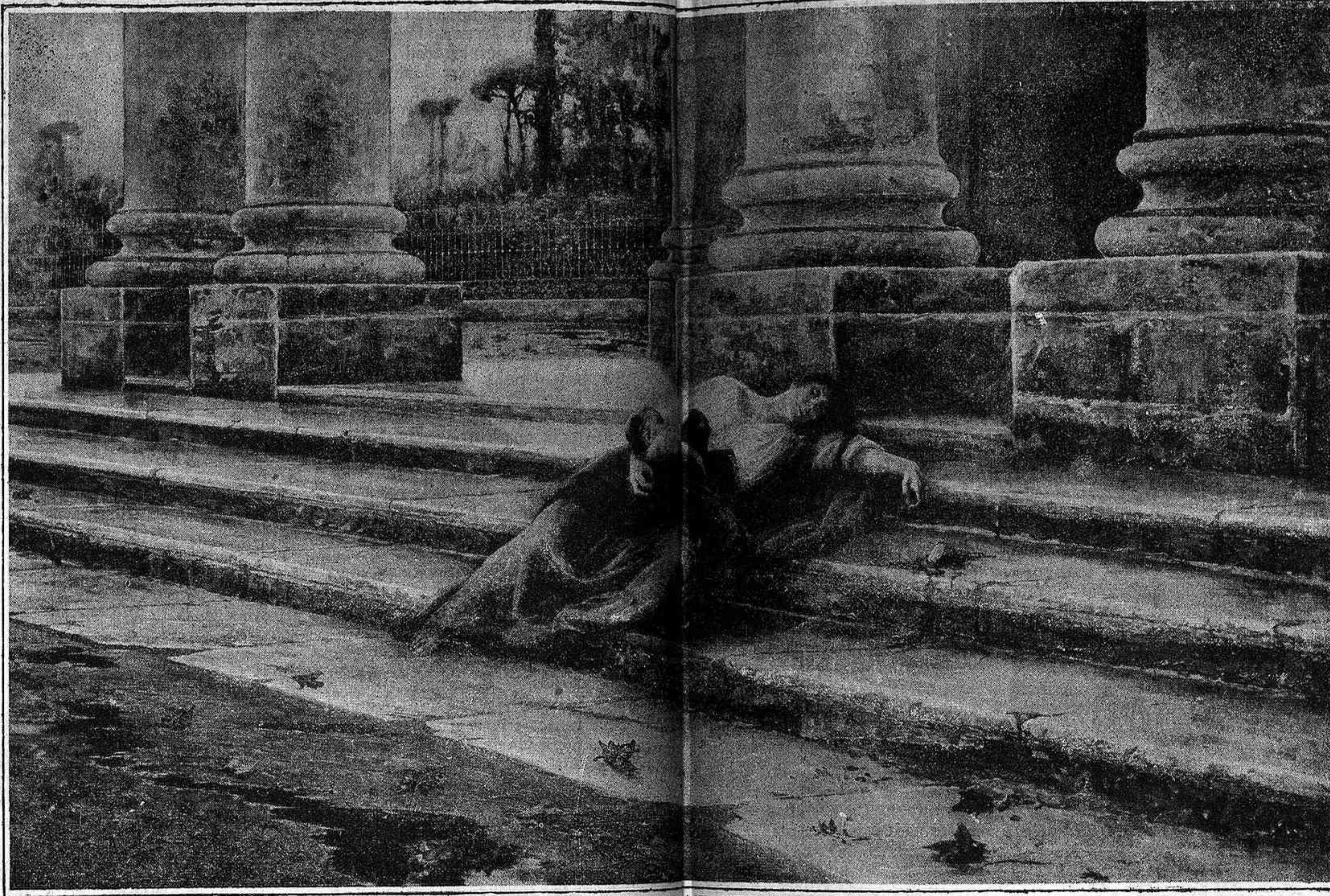
En una paraula: l' exhibició de aquest any deixarà un agradable recort y exercirà no escassa influencia en lo porvenir de la pintura catalana.

R.

A CUPIDO

Mira noy, t' haig de advertir
que ab mí topas ab un home

PÁGINAS ARTÍSTICAS

ABANDONADA.

Quadro del pintor catalá Mateu Balasch.

que no sempre estich de broma
y no m' agrada l' patir.

Fa temps que vaig observant
que m' estás buscant lo cós
y turbant vas mon repós
y aixó molt me va empipant.

Si t' has cregut qu' ara jo
es hora de que m' engresqui
y que alguna noya 'm pesqui...
dech confessarte minyó

que has topat mala calada:
ab aixó, recull els trastos,
perque no farás els gastos
de la tasca comensada.

Creume, no t' donguis afanys,
¡Que pretens de mí? ¡Qué 'm casi?
No, noy; no soch tan tanasi
de casarme a ne 'ls trenta anys!

No noy, no; vas malament;

jo ja no tinch pardalets;
ves a buscar jovenets
que ab mí hi sortirás perdent.

No t' formis donchs il·lusions
y deixam está en quietut
perque jo soch molt tossut
y... creu, no estich per cansons.

Deixat de seguirme 'ls passos
y posat de mí ben lluny,
ó sinó, d' un cop de puny
potser que t' reventi 'ls nassos!

M. BONAPASTA.

LLIBRES

EN PROSA.—*Estudios diversos*, per D. Claudi Omar y Barrera.—Son dignes de ser llegits los sis traballs inclosos en aquest volum. Tres d' ells tenen caràcter polítich, y literari los tres restants,

apareixent alternats, com si l' autor hagués volgut prevenir los inconvenients de la monotonia. Los tres estudis polítichs versan sobre l' *administració espanyola*, sobre la *política y la qüestió social* y sobre *regionalisme* (aquest, últim está escrit en catalá.)

Fruyts tots tres de l' esperit d' observació de son autor, aquest revela en ells una gran independència de criteri. Aquesta qualitat es la nota qu' en ells domina, y com a conseqüència, l' ausencia de apassionament y de partit prés. Están escrits ab la serenitat de un observador imparcial que no está lligat per las lleys de una escola ó de una secta, y que ab preferència paga tribut al esperit práctic, tan propi del caràcter catalá. Podrá l' lector no estar conforme en totas las sévas opinions; pero ningú podrà negar que son sinceras, depenent de la desconformitat en lo punt de vista en que cadascú's posa al estudiar assumptos d' un ordre que tant se presta a la controversia, y en los quals tant influheix la propia opinió.

Los tres estudis literaris versan sobre 'ls següents assumptos: *Las escritoras catalanas*, tribut de consideració y apreci a las distingidas senyoras que han ennoblit lo renaixement literari catalá ab los fruyts del seu ingeny; *Los criticos y la critica*, en la qual diu no pocas veritats als que 's dedican a estudiar, ensalçant ó deprimint las obras ajenas, y *La novela contemporánea*, qu' es, sens disputa, un dels traballs més sustanciosos de la collecció.

En conjunt: lo llibre del Sr. Omar es una obra seria, molt independent, notablement pensada y escrita ab correcció y amenitat d' estil.

Misterios de las praderas, per Aristides Mestres.—Lo camp de la novela es extensíssim. Son tants los gèneros que comprén, que seria una temeritat classificarlos. Desde la novela naturalista, basada en l' observació directa dels homes y de las cosas a la novela de aventuras, qual im-

portancia depén, en primer lloch, del interés creixent que inspira, hi ha una distancia tan gran, com la que separa los dos polos de la terra.

Al gènero que han cultivat Gustavo Aymard y l' capitá Maine Reid, pertany l' obra que acaba de donar a llum Aristides Mestres. Com aquells autors, posa l' camp de l' acció en la regió americana, presentant la lluytà del home civilisat ab la naturalesa salvatge.

Las aventuras hi abundan, los cassos compromesos surgeixen a cada punt, y l' encadenament dels sucesos qu' en la novela s' observa, revelan en son autor una imaginació pródiga, inagotable.

L' obra, per lo tant, resulta amena y entretinguda, reunint ademés, la circumstancia de haver sigut il·lustrada per son mateix autor.

Geografia local de Mollet del Vallés, ab noticia geogràfic-escolar dels pobles dels encontorns y son mapa topogràfic, per D. Vicens Plantada y D. Joseph Puyá y Raurich, mestre superior lo primer y mestre normal l' altre.—Forma un opúscul

de contadas pàgines y conté lo més essencial de la geografia de aquella petita localitat. Si 'l bon exemple dels Srs. Plantada y Payá sigués seguit per tots los mestres en lo que aspecta á sas respectivas localitats, la geografia del nostre país s'enriquiria ab un caudal de datos preciosos y de una utilitat inqüestionable.

Altras obras rebudas:

Las dugas paus, comedia en un acte y en vers, original de D. Jaume Espunya Ribot, estrenada ab éxit l'any 1884, en lo teatro de una societat obrera de Sant Martí de Provensals.

Jofre lo Petós, monografia històrica del primer comte independent de Catalunya llegida en la vetllada literaria celebrada per lo *Centre Catalá*, ab motiu de colocar en lo saló de sessions lo retrato del comte Jofre, per D. B. Cabot.

RATA SABIA.

PRINCIPAL

La Quaresma comensa bé, ab las representacions de la Judic. Recomano la graciosa *divette* á tothom en general, y particularment á la gent de iglesia. Per treures lo mal olor del rapé de capellá, del cremallot de las llantias y altras furtors desagradables, res més, a propósito que la célebre artista.

La llástima es que dongui únicament quatre representacions.

Aquest dia deya un capellá:

—Donaria qualsevol cosa porque 'ls senyors canonges del Hospital se servissen nombrarme censor de la Judic.

—¿Per privarla de representar?—vaig preguntarli.

—No, senyor, ca: pèl gust de véurela. Diuhen que ho fá tant bé...

Y 'l bon home al dir aixó, 's masegava la sotana ab má nerviosa, com si las faldillas li fessin nosa, y murmurava:

—No sé... no sé per qué 'ls pobres capelláns hem d' estar tant privats...

CIRCO BARCELONÉS

La companyia Tani continúa donant las acostumadas funcions de opereta.

Després de *Flik-Flok* ha posat en escena *Don Pedro de Medina*, qu' es també una producció fluixeta, sense oferir gran cosa de particular, sobre tot sent l'execució que alcanza sumament desigual.

Ens aném convencent de que dintre del seu género, la companyia Tani es una de las més fluixas qu' hem tingut á Barcelona.

ROMEA

S' han estrenat algunas pessas.

La primera 's titula *Moneda corrent*, y es original del Sr. Campderrós. Es á dir, original en rigor no 's pot dir que ho siga, ja que lo qu' en ella passa ho hem vist y revist mil vegadas en altras produccions. Per aixó, sens dupte 's titula *Moneda corrent*.

Per teléfono es un diálech garbosament escrit pèl Sr. Riera y Bertrán.

Nit d' ayga es una pessa que vá ser ben rebuda

pèl públich de Romea. Sempre val alguna cosa més que 'l *Pare conveniencias*.

TIVOLI

La companyia de sarsuela ha acabat ja 'l seu treball.

Com es ja costum en aquest teatro, durant la temporada de Quaresma hi funcionarà una companyia d' ópera italiana, á dos ralets l' entrada.

Debut: demá, disapte, ab *Il Trovatore*, de Verdi, á càrrech de la Bordabio y la Julia y del tenor Bugatto.

Creyém que com cada any l' empresa de aquest favorecut teatro alcansará grans entradas, que tot aixó 's mereix qui posa l' audició de las óperas al alcans de totas las fortunas.

NOVEDATS

Novedat, cap, á lo menos per ara.

Se continúan representant las obras més aplaudidas del repertori, y per fi de festa 's reproduheix lo xispejant juguet *Lo marqués de Carquinyolí*, que cada nit fa riure més.

CATALUNYA

L' últim estreno de la temporada d' hivern ha sigut el de la sarsuela *Las fiestas de Villacaña*.

Lo millor que pot dirse de aquesta obra es que se sembla á moltas altras que se 'n representan no sabém per qué, ja que no ofereixen ni novetat en l' argument, ni gracia en los xistes.

Ab l' ajuda de la *claque* va passar.

* *

Demá s' inaugura la temporada de Quaresma. Los principals elements de l' actual companyia 's quedan en lo teatro, havent sigut contractats además las tiples Llanos y Moran, la característica Sanjuan, lo primer actor genérich Moncayo y 'l tenor cómic Chaves.

Entre las obras que s' han posat en ensaig per estrenarse desseguida s' hi contan *Las bodas de Serafin y Adivina quien te dió*.

Ja veuhen que la senmana teatral que acaba de transcorre, no ofereix la més mínima novetat.

Perque tot sigui sosso durant lo Carnestaltas fins han hagut de serho las funcions dels teatros

N. N. N.

MODO DE FER... CÉDULAS

En un replá de la escala de casa, en lo pis segón, valg sentí farà uns tres dias la següent conversació.

—Pam, pam.

—¿Qué hi ha? ¿Qué volia?

—Servidor de usted.

—¿Qué vol?

—Venimos para las cédulas personales.

—¿Ay jo 't tochl!

¿Ja hi torném á ser? ¿No saben que van dúrmela fa poch temps, en termes que vaig férmen com si la tragués tres cops?

—Aquella sólo era para el año noventidós, y si usted pagó recargo fué porque se demoró en sacarla.

¿ALTRA VEGADA?

—¡Bueno, bueno!
 ¡No 'm vinguin ab tripijochs!
 —¡Qué tripijó ni ocho cuartos!
 ¡Al grano!

—¡Pero señort!
 —Nada, nada, ¿cuánto paga
 de alquiler?
 —¿No 'ls dich que no
 la vull?

—Señora, conteste
 y déjese de *razóns*,
 que estamos perdiendo el tiempo
 y el tiempo dicen qu' es *or*.
 Conque, diga: ¿cuánto paga
 al año?

—¡Per compassió!
 Es clar, com que 'm veuhen dona
 y no entench en res d' aixó,
 me volen fer saltá 'ls quartos
 qu' he guanyat ab la suhor
 del....

—¡Mucho ojo con la lengua!
 ó sino le irá *pichor*
 la cosa.

—Bueno ... ¿qué volen?
 —Que no chille poch ni molt
 y nos diga lo que renta
 este piso.

—Pago sols
 quatre duros.

—¡Impossible!
 Este pis no paga *asó*.
 A ver, traiga usté el recibo
 —(¡Verge santa dels Dolors!)
 ¿Lo recibo diu? Dispensi,
 no me 'n fá 'l procurador.
 —¿Que no le fá á usted recibo?
 —Ab franquesa; 'n pago nou,
 pero es com si 'n pagués quatre
 porque aqui hi tinch uns senyors
 rellogats, que al més me donan
sinco duros. Ja veu donchs
 com no pago lo que 's creyan
 y me *suebra la reson*.

—Esto es una estratajema
 para escondernos el ou,
 y á nosotros no nos coje
 desprevenidos.

—¡Por Dios!
 —Como paga nueve duros
 de piso, le *correspond*
 cédula de sexta clase
 que le cuesta veintidós
 pesetas, más el recargo
 que serán....

—Ah, no señort;
 no pueda sert: se *ativoca*.
 —¡Tal vez!

—¡Oh sí, sí, y de molt!
 —Tenga calma, no se enfade;
 lo miraremos mejor....
 y.... en fin, amigablemente....
 todo té composición.

—Si señó, el año *pesado*
 también....

—Baje usted la voz,
 pues cualquiera puede oirnos
 y....

—Es cert; entrin al *selon*
 que así *serrará* la puerta....

Va tancá, y desde llavors
 jo no vaig senti 'l que deyan
 y faig punt, amats lectors.

C. H. CHIQUITO.

Se coneix que per aquí
 li deu anar tot en popa.
 ¡No ha agafat poca afició
 á passejar per Europa!

Qualsevol diria que la Casa Gran está construi-
 da tota ella de pedra esmoladora.
 Impossible rössarse per aquellas parets sense
 gastarse.

¿Quant temps vá durar en Martí y Gofau? Tres senmanas justas.

¿Y en Tort y Martorell? Sis ó set dias.

¿Y 'l marquès de Alella? Un mes escás.

Perque suposo que ja ho deuen saber: lo marquès de Alella ha presentat la dimissió del càrrech de arcalde de Barcelona.

¡Adéu projectes d' economias, d' arreglo de personal, de inteligencias entre tots los pobles del Plá per unificar la percepció del impost de consúms!... ¡Adéu esperansas regeneradoras!... A D. Camilo Fabra se li ha acabat la corda.

*
**

Si al tornarse'n á casa séva pensa donar á llum una edició nova del Códich O, no 's discuidi de afegirhi un bon apéndice, que podrá titularse:

«*Política* que deurá observarse en las qüestions *políticas*.»

En aquest apéndice podrá detallar las condiciones absolutament necessarias pera desempenyar l' arcaaldia á gust y satisfacció dels correligionaris.

L' arcalde 's constituirá en una especie d' afarta-pobres.

Treuré de la menjadora als empleats que no sigan de l' olla, sustituhintlos ab individuos del casino polítich de que formi part.

DEL NATURAL

Apunte, de Mateu Balasch

Si 'l número d' empleos existents no bastan, ne creará de nous.

Cas de no ferho aixís, renyirá ab lo Pantorrillas del partit, será objecte de la ira de tots los séus correligionaris, y li atribuirán la culpa del perill imminent de perdre las eleccions. Es més: no fentho aixís, deixarán de nombrarlo senador.

*
**

D. Camilo no ha volgut subjectarse á aquesta línea de conducta, y no ha tingut més remey que deixar la vara.

Al jefe dels fusionistas, los aspirants á empleos se li puján á las barbas, y per més que grata no se 'ls pot arrancar de la pell.

—¡Tréguim de aquesta situació llastimosa, don Camilo!...—vá dirli, en presencia de la primera autoritat de la Provincia.

—¡Per Déu, tréguil de aquesta situació!—vá exclamar D. Ramón, intercedint per ell.

Y D. Camilo, inflexible: no, no, y sempre no.

En aquest instant, un dels presents vá concebir una idea lluminosa.

Lo Sr. Fabra demanaria 15 dias de llicencia y durant aquest temps se farien tots los nomenaments necessaris. Després tornaria á encarregar-se de la vara y acceptaria 'ls fets consumats.

¿Han vist vostés si 'n tenen de picardia aquests fusionistas de Barcelona?

Pero D. Camilo, indignat, vá dir:

—¡Senyors: aixó no fá noble!

Y retirantse de la entrevista, vá estendre punt en blanch la séva dimissió.

*
**

Ara falta saber tant sols qui será 'l successor del Sr. Fibra, dich del Sr. Fabra, que tant gran *camilo*, vull dir *camelo*, acaba de donar als séus correligionaris.

¿Qui tindrà prou grapa per empunyar la vara... vull dir la *barra*, que molta *barra* 's necessita per ser arcalde fusionista?

Un argument que ofereixo de franch á qualsevol autor de sarsuelas curtas per l' *istil* de las que avuy s' *istilan*, que vulga aprofitarlo.

Titul de l' obra: *La reyna que rabió*.

La protagonista ó siga la *reyna*, es una tiple de sarsuela de bonicas formas y no desagradable fondo.

Un jove, que podrá ser tenor, baritono ó *baix* (tal vegada la tessitura de *baix* es la que millor li aniria) li fá certas proposicions seductoras que la tiple accepta. Es á dir: la tiple dona 'l *sí*.

La parella s' instala en un pis elegant, magníficament amoblat. Aquí un duo de amor.

La tiple demana per tenir cuynera; pero 'l séu galán li dona entenent de anar á menjar tots dos al mateix restaurant del teatro.

En aquest punt, lo brindis, ab una sombra de borrarxera, es de rigor.

Desenllás de l' obra:

La tiple espera al galán, y cansada d' esperar, menja sola.

Aparició d' un amich d' ell; diálech ab la tiple.

—¿Y fulano?

—¿Qué n' ho sab?

—¿Qué?

—A aquest demati s' ha embarcat cap á Buenos Ayres. No tenia un céntim, y se n' ha anat á veure si en aquella terra logria fer fortuna.

Final:

Aparició de un numerós coro, compost del propietari del pis, del llogador dels mobles, de la mo-

distista, del joyer y del amo del restaurant. Cada co-rista presenta un compte, dihent á coro que tot ha sigut adquirit, comprat ó llogat en nom d' ella.

La triple té una gran enrabiada, y de aquí 'l titul de la sarsuela: *La reyna que rabió*.

Crech que si aquesta obra 's posés al *Eldorado*, la bona acullida que obtindria per part del públich sería *segura*.

La Judic havia de debutar ahir, á pesar de tots los pesars y á despit de tots los canonjes.

L' empresari del Principal ha fet valer los séus drets, y ha pogut ferho, ab tanta més rahó, en quant la Junta del Hospital, canonjes *inlussiu*, estava enterada desde un principi, y havia aceptat que la famosa *divette* donés una tanda de funcions.

¿A qué venian, donchs, los escarafalls del canonje Basart y demás companys de Junta?

No responian més que á donar gust al Sr. Suárez Bravo y al *Diari de Barcelona*.

* *

Sobre la Judic y la séva manera especial de interpretar l' art picaresch, jo no tinch cap inconvenient en fer las següents declaracions:

Hi anat distintas vegadas á la iglesia á sentir sermons y no puch menos de confessar que n' hi sortit verdaderament escandalisat, sobre tot quant certs predicadors han volgut extendres sobre 'l sisé manament, usant un llenguatge naturalista, cru y desembossat, que no desdenyaria l' autor pornogràfich més escandalós.

En cambi, la gracia de la Judic consisteix en dir las cosas més atrevidas *en tó menor*, es á dir: avergonyintse, baixant los ullets, ruborissantse casi. Aquesta es la manera que té de subrallar.

Y aixó, francament, resulta sempre de més bon gust y més moral que 'l treball desafortat de certs predicadors que no tenen lo menor respecte ni á la cátedra del Esperit Sant, ni al rubor del séu místich auditori.

Lo Carnestoltas vá de capa cayguda.

Cad' any vá sent més pastanaga.

Ja la gent no sab divertirse, ja no sab disfrutar, ja es indigna de tot, fins del Carnestoltas.

Un de aquest últims días, dugas máscaras esbroncavan á un subjecte ab bell mitj de la Rambla.

Y quan las máscaras hagueren girat qua, resultá que 'l subjecte s' adoná de que li havian prés lo rellotje.

Jo crech qu' en aquest parany han de trobar resumit lo rasgo més divertit del Carnaval de aquest any.

Mort lo poeta Zorrilla se li fá un solemne enterro.

Y un cop enterrat se celebran per l' etern descans de la séva ánima uns suntuosos funerals.

Ara 's tracta de alguna cosa més. Se tracta d' erigirli, per suscripció nacional, un artístich monument. Ja s' ha format una junta, y ja aquesta junta ha prés las primeras disposicions.

¿No creuhen vostés que 'l millor monument que hauria d' erigirse á la memoria del insigne poeta, sería costejar una edició de las sévas obras completas, destinant lo séu producte integre á socorre á sa desamparada viuda?

Donchs aixó, qu' es lo més pràctich, precisament per serho tant, es lo que no 's farà.

En cambi, es fácil que dintre de poch s' aixequi l' estatua del poeta, en algùn siti públich de Ma-

drít. Y es fácil també que la viuda de Zorrilla acabi demanant caritat, al peu de la estatua del séu marit.

Aquesta es la manera que tenim á Espanya de honrar als genis de las lletras.

S' afanyan los tocinaires pretenent que al estiu no 's permeti la matansa.

Me sembla que aquests industrials portan los papers greixosos.

Perque, com que á ningú fan matar per forsa, ells poden estarse de ferho; pero sense impedir que qui vulga matar, mati.

Jo, senyors, soch partidari dels drets individuals, y es un dels drets més preciosos meujar lloillo tot l' any.

En un gran teatro ahont s' hi donan balls de máscaras no 's facilitan sortidas al públich, ab la sana intenció de que tot concurrent que tinga necessitat de pendre alguna cosa, acudi al restaurant.

Y si té algun infelis la mala idea de acudirhi, quan li presentin la nota, ja sabrá lo que li costa.

* *

Un concurrent, al veure 'l compte escandalós que li presentavan, va dir al mosso:

PROP DE ROMA

Apunte, de Mateu Balasch

—Noy: no sabia que á n' aquest restaurant disfressessin los comptes.

—¿Y de qué 'ls disfressém?

—De lladres.

HUMORADA

—La Rúa no pot aná.

—Donchs que li donguin la *rudá*.

Per primera vegada, després de no sé quants sigles, l' Ajuntament de Barcelona va deixar de assistir aquest any á la festa religiosa de Santa Eularia, que va celebrar-se á la Catedral.

Una comissió de canonges va anar á convidar al marquès de Alella, y aquest va dirlos:

—No podrà venir ningú, perque 'ls regidors, diumenje, están ocupats en las operacions de la quinta.

¿No podria averiguarse si la dimissió del marquès de Alella ha sigut un càstich de Santa Eularia?

Valdria la pena d' esbrinarho, perque en aquest cas lo fet tindria alguna cosa de miraculós.

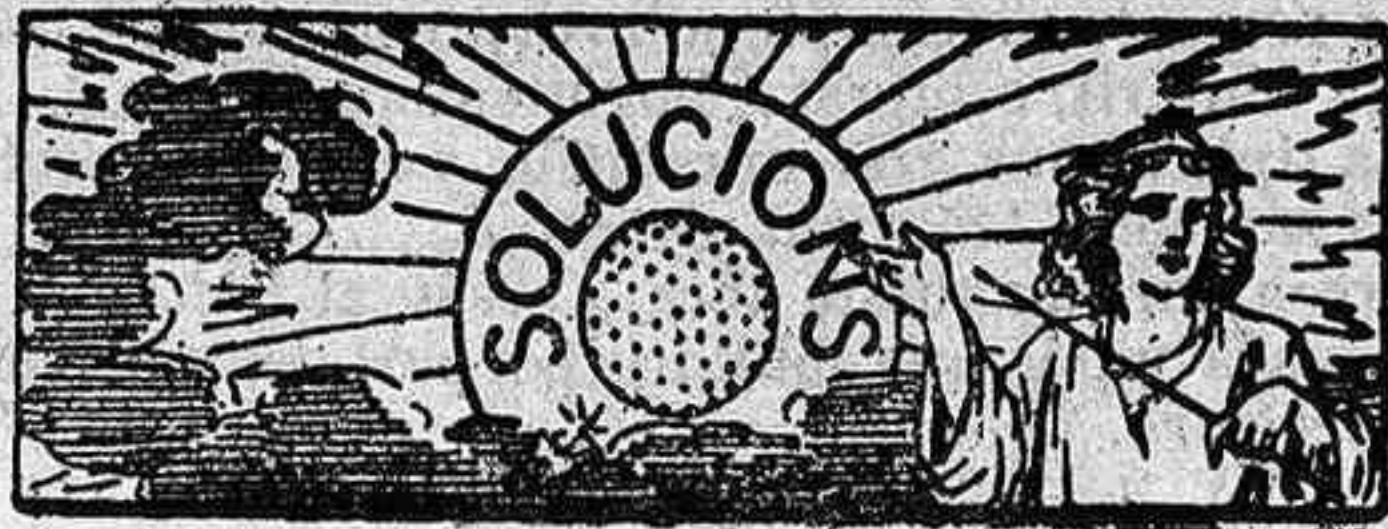
Un eco del gran món.

—¿Coneix per casualitat á la marquesa de A.?

—¿Si la coneix, pregunta? Es una de las mévas millors amigas. Tant es aixís qu' entre nosaltres dos no hi ha secrets.

—En aquest cas vosté podrà dirme una cosa. ¿Quina edat té la marquesa de A.?

—Oh, veurá: no ha arribat encare la nostra intimitat tan ellá que 'ns haguém fet aquesta classe de confidencias.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA 1.ª—*Mar-ma-ra*.
- 2.ª ID. 2.ª—*Ca-la-mar*.
- 3.ª ANAGRAMA.—*Fira-Rifa*.
- 4.ª TRENCA-CLOSCAS.—*La familia Carbó*.
- 5.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Mistera*.
- 6.ª CONVERSA.—*A ses*.
- 7.ª GEROGLÍFICH.—*Per signos un mut*.

XARADAS

I

La dos y la tot, dos bestias
completament diferents,
l' un utilissima al home,

l' altre fá més mal que bé.

Gros, arrogant, de port noble
y valent es lo primer,
lo segon, que fins s' esclafa
de petit qu' es, ab lo peu,
quan aislat y sol se troba
no perjudica en extrém;
pro quan ab grossas manadas
de molts milions se reuneix,
pitjor que una pedregada
tot ho arrassa y ho malmet:
ab serretas punxagudas
lo qu' es fionjo tres-primer,
los brots y fullas escapsa
ab mandíbulas d' acer,
y no 's veu res més que insectes
en lo camp grandíós y exténs.

Y quan alsan la volada
forts y ab lo ventre ben plé,
lo que avants era verdura
ara es trist y pelat erm.

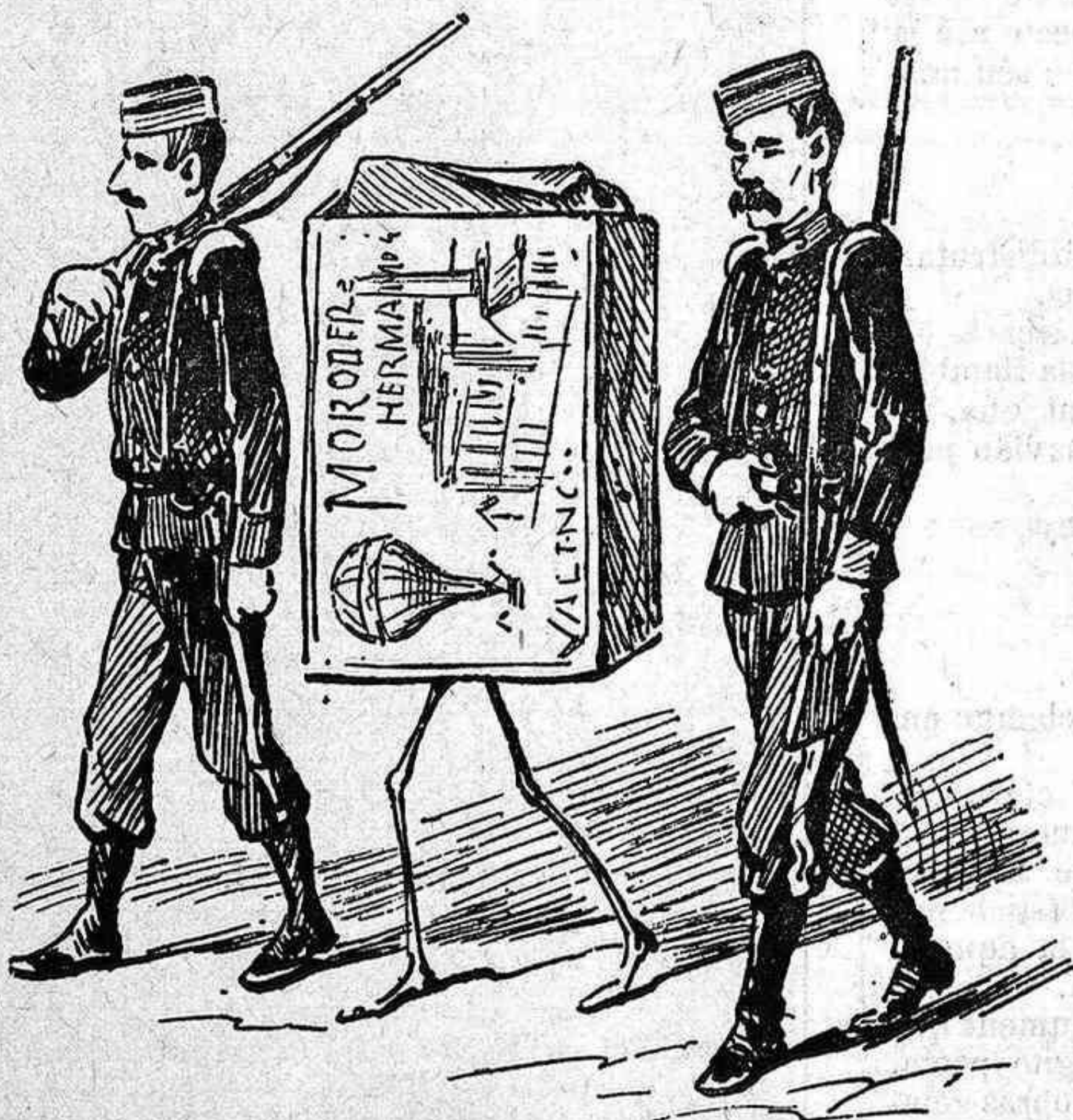
SALDONI DE VALLCARCA.

II

Vocal la primera,
part del cos segona,
musical tercera
y 'l total nom d' home.

PAU GUERRA.

¡15 DE FEBRER!

Contribuyents espanyols,
comenséus á posar tristos:
¡dia 15! ¡L' últim dia
de la llibertat dels mistos

ANAGRAMA

—Alsa que 't total, Canals—
deya un dia en Pere Munt
á un noy que ballant un vals
ab un bon pamet, y al punt
l' aludit deixá la dona
y coixejant, coixejant,
més cremat que 'l noy de Tona
quan té un Xanxas al davant,

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona.—Correu-Apartat, número 2.

OBRANOVA

L' ANY 13,000

Fantasia original de
M. FIGUEROLA Y ALDROFEU

Preu: DOS Rals.

Preu: DOS Rals

NUEVA LEY ELECTORAL para Diputados á Córtes

Un tomo en 16.º encuadernado en percalina. — Precio: DOS pesetas

LA LOCA DE LA CASA

por B. PEREZ GALDÓS

Un tomo en octavo. — Precio: TRES pesetas

OBRAS DE D. JOSÉ ZORRILLA

DE MURCIA AL CIELO.	Ptas. 1.50
¡A ESCAPE Y AL VUELO!	» 1.50
EL CANTAR DEL ROMERO.—Leyenda en verso.	» 3
GNOMOS Y MUJERES	» 4
LAS ALMAS ENAMORADAS.—Leyenda en verso.	» 2
POESÍAS.—Esta colección contiene 45,000 versos.—Un tomo en cuarto.	» 5
MI ÚLTIMA BREGA. (Los rincones de Valladolid).	» 0.50
GRANADA MIA. (Lamento Muzárabe, recuerdo del tiempo viejo)..	» 0.50
COMPOSICIONES VARIAS.	» 0.50
MARÍA. (Corona poética de la Virgen).—Poema religioso.	» 8
ALBUM DE UN LOCO.	» 8
LEYENDAS Y TRADICIONES HISTÓRICAS.. . . .	» 4
CANTOS DEL TROVADOR.—Un tomo.	» 4

DRAMAS Y COMEDIAS

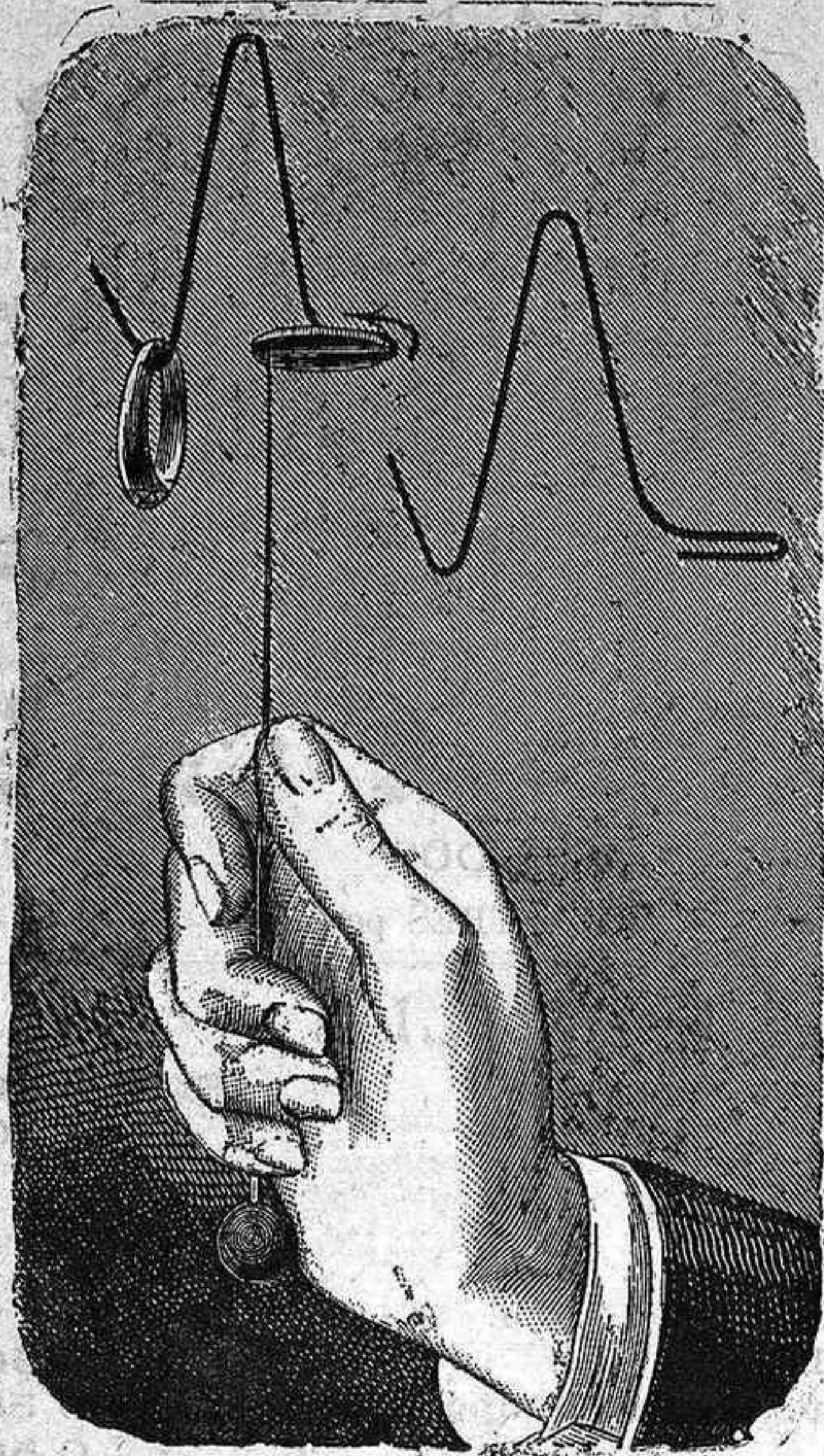
DON JUAN TENORIO.—Edición ilustrada y encuadernada en tela.	» 5
DON JUAN TENORIO.—Edición económica.	» 2
SANCHO GARCÍA.	» 2
TRAIDOR, INCONFESO Y MÁRTIR.	» 2
EL ALCALDE RONQUILLO.	» 2
EL ZAPALERO Y EL REY. (primera y segunda parte)	» 4
LA MEJOR RAZÓN.—LA ESPADA.	» 2
LA GRAN COMEDIA DEL CABALLO DEL REY D. SANCHO.. . . .	» 2
MÁS VALE LLEGAR A TIEMPO QUE RONDAR UN AÑO.. . . .	» 2
CADA CUAL CON SU RAZÓN.	» 2
LA REINA Y LOS FAVORITOS.	» 2
LA COPA DE MARFIL.. . . .	» 2
EL ECO DEL TORRENTE.	» 2
LOS DOS VIRREYES.	» 2
ENTRE CLÉRIGOS Y DIABLOS, Ó EL ENCAPUCHADO	» 2
CAIN, PIRATA.	» 2
APOTEOSIS DE D. PEDRO CALDERÓN DE LA BARCA.	» 1
EL PUÑAL DEL GODO.	» 1
LA CALENTURA. (Continuación de «El puñal del godo»)..	» 1
LA OLIVA Y EL LAUREL.	» 1

No tardará en aparecer la obra nueva de Fradera

NUESTROS MILITARES

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en llibransas del Giro Mutuo, ó bé, en sèllos de franqueig al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém d' estravios, no remetent además 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

DISTRACCIÓNS CASUIANAS

FER GIRAR UNA MONEDA EN LA PUNTA D' UNA AGULLA

Dobleguin una agulla de ganxo, en la forma que indica la figura de la dreta; coloquin una moneda de 5 ó 10 céntims en lo lloch marcat; penjin en lo ganxo de la esquerra un anell que pesi bastant, y si encare no está en equilibri, n' hi penjan dos... y finalment, coloquin la moneda sobre una agulla llarga de picar ó de sombrero.

Conseguit l' equilibri, bufin l' anell ó anells, y l' aparato comensará á rodar ràpidament sense caure.

Una particularitat: si l' agulla es d' acer bo, al cap d' un rato de rodar la moneda acabarà per senyalar-se, y si dura molt, per foradarse y tot.

digué:—Per menos de un ral
té tot la boca: ¿no veus
que hi ben pagat lo total
fentme ab sa tot malbe 'ls peus?

R. DE M.

TRENCA-CLOSCAS

Buscar lo nom de un aplaudit actor de sarsuela, que llegit al dret y al revés digui sempre lo mateix.
E. ERMOFROBITA.

TERS DE SÍLABAS

•••••

Primera ratlla vertical y horisontal: nació europea.—Segona: rassa que abunda.—Tercera: personatge polítich.

EDUARDO THOMÁS.

INTRÍNGULIS

Buscar una paraula que anantli trayent una lletra del darrera, dongui 'ls següents resultats: primer, carrer de Barcelona.—Segon: ciutat italiana.—Tercer: apellido.—Quart: número.—Quint: nota musical.—Sext: consonant.

UN DE TARRASSA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7.—Nom d' home.
- 1 2 3 7 3 1.—Nom de dona.
- 5 1 2 3 1.— » »
- 5 6 3 1.—Instrument.
- 7 6 5.—Carrer de Barcelona.
- 7 3.—Metall.
- 3.—Consonant.
- 3 4.—Nota musical.
- 3 6 2.—Part del globo.
- 7 3 5 1.—Adorno.
- 3 7 2 3 4.—Arbust.
- 5 5 7 3 4 3.— »
- 4 2 5 1 5 6 1.—Nom de dona.

GUILLÉM TORRES.

GEROGLÍFICH

∴+
GF:
+A
TTTTTT

J. JOAN.

FILLAS DE EVA

Es jamona, pero té bon fondo y bona fatxada... ¡No va mal la fruyta seca, quan está ben conservada!

Barcelóna.—A. López Robert, Impresor.—Asalto 63.